

❁ การเป็นพระพุทธเจ้า ถ้ามว่า ชั้นธสันดานเป็น
พระพุทธเจ้า หรือ พระญาณเป็นพระพุทธเจ้า ?

❁ อะไรเป็นคุณ อะไรเป็นผู้มีคุณ อะไรเป็นลักษณะ
อะไรเป็นเครื่องกำหนด ?

ผู้ปรารถนาจะเจริญ
พุทธคุณ

ในฐานะเป็นพุทธบริษัทต้องสามารถเข้าใจแยกแยะ พระญาณของพระพุทธเจ้า
หรือชั้นธสันดานของพระพุทธเจ้า ให้เข้าใจตามความเป็นจริงในส่วนของ
พระจริยาคุณ พระสรীরคุณ พระคุณคุณ (สัพพัญญุตญาณเป็นต้น)

พระญาณปัญญาของพระพุทธเจ้า ที่ในอรหัตตมัคคญาณเป็นต้น
มีลักษณะแทงตลอดอย่างไม่ผิดพลาดตจจุลกศรที่หนักแน่นณูยง
ออกไป

แทงตลอดทุกขสัจจะ ด้วยการกำหนดรู้
แทงตลอดสมุทขยสัจจะ ด้วยการปหาน
แทงตลอดนิโรธสัจจะ ด้วยการทำให้ประจักษ์แจ้ง
แทงตลอดมรรคสัจจะ ด้วยการเจริญ ทำให้เกิดขึ้น

พระญาณปัญญา มี
อะไรเป็นเหตุไใกล้

มีสมาธิเป็นปทัฏฐานต่อการแทงตลอด
พระองค์เจริญได้สมบัติ ๘ แต่ใช้ จตตถณานเป็นปทัฏฐานในการ
เจริญมหาวิปัสสนาที่มีสมณะนำหน้า (เจริญสมณะและวิปัสสนาควบคู่
กัน)

ความสามารถแห่งตลอดสิ่งที่พึงรู้โดยไม่มีส่วนเหลือตามความเป็นจริง ชื่อว่าลักษณะ

พระญาณปัญญาที่กำหนดด้วยลักษณะนั้น ชื่อว่าเครื่องกำหนดลักษณะก็คือ คุณ เครื่องกำหนดก็คือ ผู้มีคุณ

ผู้มีคุณ	คือพระพุทธเจ้า
พระคุณ	คือคุณของพระพุทธเจ้า มีพระปัญญาคุณ พระมหากรุณาธิคุณ พระบริสุทธิคุณ
พระจริยาคุณ	มีทานบารมี กองทัพบเจตนาโยธาของทานบารมี จนถึง อุเบกขาเจตนาโยธา เป็นต้น
พระสรีรคุณ	มหาปริสสลักษณะ ๓๒ ประการ อนุพยัญชนะ ๘๐
พระคุณคุณ	มีพระสัพพัญญุตญาณ เป็นต้น

ราชาชาติ พระราชาย่อมเสด็จพร้อมด้วยบริวาร กองทัพ และยานพาหนะก็มาด้วยฉันใด

เมื่อพูดถึงความบริสุทธิ์แห่งพระญาณของพระพุทธเจ้า
 บัณฑิตย่อมรู้ได้ว่า เวทนาชั้น ๓ สัญญาชั้น ๓ สังขารชั้น ๓ ที่
 เหลือ วิญญาณชั้น ๓ คือจิต
 อรูปชั้น ๔ ที่สัมพันธ์กับพระญาณและรูปชั้น ๓ ก็ถูก
 กำหนดให้บริสุทธิ์ด้วย

ทั้งรูปธรรมและนามธรรมทั้งหลายของพระพุทธเจ้าที่สัมพันธ์กับพระญาณ
 ล้วนสะอาดบริสุทธิ์ ไม่มีกิเลส

มหาภิรียาญาณ
สัมปยุตต์ มีอะไร
สร้างขึ้นมา

อรหัตตมัคคญาณ สร้างขึ้นมา

ภวัคค์ของพระพุทธเจ้า

มหาวิบากญาณสัมปยุตต์ โสมนัส อสังขาริก

อรหัตตมัคคญาณที่
ทรงได้นั้น อะไรสร้าง
ขึ้นมา

วิปัสสนาญาณ สร้างขึ้นมา

วิปัสสนาญาณ
อะไรสร้างขึ้นมา

สมาธิสร้างขึ้นมา

สมาธิเกิดขึ้นด้วย
อะไร

เกิดขึ้นด้วยศีล

บุคคลผู้มีขันธสันดานบริสุทธิ์ จึงชื่อว่าเป็นพระพุทธเจ้า
การที่ความบริสุทธิ์ของบุคคลนั้น สามารถส่องให้เห็นสิ่งที่พึงรู้ จึงเป็นพุทธคุณ

พุทธธานุสสติ มี ปรมาัตถ์เป็นอารมณ์

จูลโยธา อัญญสมาน
 มัชฌิมาโยธา โสภณธรรม
 มหาโยธา กองกำลังทานบารมี

การระลึกถึงพระพุทธเจ้า สามารถเอาพระญาณของพระพุทธเจ้ามาเป็น
อารมณ์ก็ได้
ระลึกถึงศีลคุณ สมาธิคุณ ปัญญาคุณ วิมุตติคุณ วิมุตติญาณทัสสนคุณ

การจะระลึกได้มากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับสุตตะ ตามข้อมูลที่ได้ฝึกฝน
เจริญมา

บารมี ๓๐ ทศ

เป็นพระจริยาคุณ เพราะพระองค์ทรงบำเพ็ญมาด้วยความ
ดงงาม ด้วยจริยาวัตร

เห็นกองกำลัง โยธา เห็นพระจริยาวัตร

เข้าใจแล้วระลึกเห็นสภาวะธรรม เป็นปรมัตถธรรมไม่ใช่สัตว์บุคคล
เป็นการระลึกพุทธคุณที่ถูกต้อง

ระลึกแล้วได้ความไม่เตื่อนร้อนใจ ได้ปราโมทย์
ปีติ ปีสัสติ สุข สมาธิตั้งมั่น นีวรณธรรมสงบ
สามารถเจริญวิปัสสนาญาณต่อได้

สมาธิมีปรมัตถธรรมเป็นอารมณ์ จึงตั้งมั่นได้เพียงอุปจารสมาธิ
เพราะเป็นสภาวะธรรมที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง ต้องใช้
ปัญญาวิจยแยกแยะเพื่อเห็นคุณทุกส่วนที่ประลึก
ความตั้งของอารมณ์จึงไม่มาก ไม่สามารถยังอัปปนาสมาธิได้

รากะเป็นปฏิปักษ์ต่อสมาธิ ต้องกล้ำกละความยินดีเพลิดเพลิน เวลาใช้ทรัพย์ต้องไม่ให้เกิดตัณหา
มานะ ทิฎฐิ ให้สติเกิด ความเพียร สมาธิเกิด

คำถาม ทำไมสมาธิจึงละตัณหาได้

สติเป็นทํานบ ในการกั้นกระแสของตัณหา
กระแสของตัณหาคือความยินดีพอใจในสี เสียง กลิ่น รส
โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ ตัณหาที่หมุนไปในอารมณ์ทั้ง ๖ ทั้ง
ภายในและภายนอก

กระแสของตัณหาไหลเข้าสู่จิตตลอด
ดังนั้นบุคคลที่เจริญสติ มีสติปิดกั้นไม่ให้กระแสของตัณหาไหล
เข้าสู่จิต
สติก็ดี สมาธิก็ดี ความเพียรก็ดี อยู่ในชุดเดียวกัน เป็นตัวปิด
กระแสของตัณหาไม่ให้ไหลเข้าสู่จิต
กั้นกระแสของทิวฏฐิตด้วย กั้นกระแสของอวิชชาคือความมืดบอด
ด้วย กั้นกระแสของกายทุจริต วจีทุจริต มโนทุจริตด้วย

ดังนั้นเมื่อพูดถึงสติ มีสมาธิอยู่ในนั้น มีความเพียรอยู่ในนั้นด้วย
เมื่อเจริญสติจึงกันได้ เรียกว่าเป็นปฏิบัติ

แต่ถ้าจะตัดรากของตัณหา ทิวฏฐิต อวิชชา ตัดได้ด้วยมรรคปัญญา

คนที่มีอินทรีย์สังวร จึงได้สุจริต ๓ ได้ง่าย
คนที่เข้าถึงสุจริต ๓ ละตัณหา ละทิวฏฐิต ได้ไม่ยาก